

התחייה נכשלה. שאר קבוצות הימין הקיצוני הובסו.

אך הימין הקיצוני ממתין לשעתו הגדולה: הקרב על החזרת סיני

על החזרת

סיני

עשייה — ההתנחלות החקלאית או התענועת החירות, כמשה ארנס או הפרופ' יוסף רום. אנשי הזרם הזה, שרבים מהם קשורים לענפי החקלאות ולתעשייה ה-

הימין הקיצוני נכשל, רק שלושה אנשי תנועת התחייה ייצגו אותו בכנסת העשירית. כל התנועות המפלגות של הימין הקיצוני קיבלו, יחד, כ־45 אלף קולות. הנתח הגדול ביותר — כ־35 אלף קולות — נפל בידי התחייה. אך בימין הקיצוני אין יאוש. התפיסות המיסטיות, העומדות בשרוש האידאולוגיה של הימין, מכתובות למנהיגיו את האמונה בכך שתהליך היסטורי, בלתי נמנע, יעניק להם את שעתהחמד הגדולה, בעוד זמן לא רב. לתהליך ההיסטורי הבלתי־נמנע הזה, שלפי תפיסת מנהיגי הימין יוליד אותם אל ניצחונם, יש ארבעה כוחות מניעים, כמניין הזרמים העיקריים המתרוצצים בשוליה הימניים של המפה הפוליטית בישראל.

השורש האחד הוא זה הכלכלי. הד"ר עזרה זוהר דוגל בחיסול מדינת־הסעד מודרנית. סיסמתו היא "לסה פאר, לסה פאסה", בנוסח המאה הקודמת, כאשר למיליוני ולפנסיונר יש שיוויון בהזדמנות ולשניהם מותר לישון מתחת לגר

היעד הבא:

ימין 1982

הוא חנן פורת, שבאישיותו הוא משלב את הימין "הביטי" חונני, הדתי, המתנחל והלאומני.

גדולה, נוטים להדגיש את חשיבות, ה"שיטתית בגדה המערבית וברצועת עזה.

בתנועת התחייה יש מעין סיני תיזה של כל שלושת הזרמים הללו. אך יש לה גם ייחוד משלה. גרשון שפט, למשל, איש גוש אמונים, הוא נציגו ה"מובהק של הימין המתנחל, הרואה את חזונו הכל ב"עשייה". הוא וחנן פורת, הידיאולוג של גוש אמונים, מייצגים גם את הלאומנות הדתית. הפרופ' יובל נאמן, לעומתם, מייצג את הימין "הביטחוני". אך התחומים מעורבים, לא פעם. נאמן, ש"אינו איש דתי, הוא בעל השקפות דומות לאלה של מאיר כהנא באשר לאוכלוסיה הערבית הנתונה לשלטון הישראלי. ב"שיחה שקיים עם כתב היומון הארץ, תום שגב, הוא דיבר על "תזוזה אוכלוסית בעת מלחמה". וקבע כי המחדל הגדול של מלחמת יום־הכיפורים היה, שצה"ל לא ניצל את ההזדמנות כדי "לרוקן את רצועת עזה מתושביה". וכך הוחמצה, לדבריו, ההזדמנות לפתור "אחת ולתמיד" את בעיית האוכלוסיה ברצועת עזה. נאמן גם טען בשיחה זאת, שמאיר כהנא גורם נזק "לעניין" כשהוא מדבר בגלוי על גירוש ערבים. נאמן הסביר, ש"אלה דברים ש"צריך לעשות בלי הרבה דיבורים".

ייחודה של התחייה הוא בכך, שהיא מכפיפה את השיקולים "המישניים" — הביטחוניים, הדתיים או הכלכליים — ללאומנות, "הטהורה", ההיסטורית. במובן זה, הלאומנות של התחייה היא לאומנות מודרנית, שבה המדינה וצבאה, המדינה וכיבושיה, ולא דווקא המוסדות הדתיים או העוצמה הכלכלית, הם המכשיר החשוב ביותר להשגת המטרה הלאומית. תפיסה זו באה לידי ביטוי ברור במצע תנועת התחייה ובמערכת התעמולה שלה. דוברי התחייה טענו נגד המחיצות שבין דתים ולא־דתים, בין בני עדות שונות, או בין תפיסות כלכליות שונות. כולם יחד חייבים להתאחד, כדי "להחזיר את העם לשורשיו", שורשים שאינם דתיים־טהורים, אלא "ממלכתיים". אה בניסוח הקדום יותר של אותו מושג: מלכותיים. הנימוקים הדתיים, הביטחוניים או הכלכליים אינם אלא אמצעי־הסברה יעילים, כשם שגם (המשך בעמוד 48)

היום הוא עדיין בתוך חירות. אך הוא יכול להיות את הנשר החי שבין הלאומנות, האידאולוגית של חירות והתחייה, ובין הלאומנות, הפראגמטית של תנועת העבודה הישראלית — ולהנהיג את שניהם.

אריק שרון - המנהיג המיועד

שר. זוהר מאמין שאחרי שתפונה פיתחת רפיח, ילחצו האמריקאים על ישראל להחזיר גם את הגדה המערבית ואת רצו"ע עזה. כאשר תסרב ישראל, "ייסגרו הברזים" — המימסד הכלכלי יכרע ויפול, ויגורף עימו גם את המימסד הפוליטי ה"קיים. זו תהיה שעת הכושר שלו. כ־3,000 אנשים נתנו את קולותיהם לעזרה זוהר, השורש השני הוא הדתי־לאומני. הרב מאיר כהנא הוא מייצגו האופייני. כהנא מצא בתורת משה סימוכין להקמת מדינה יהודית גזענית, שבמקרה הטוב תהיה "נקייה לחלוטין" מערבים, ובמקרה ה"גרוע הם ישמשו כחוטבי־עצים ושואבי מים, נטולי זכויות־אזרח כלשהן. מכיוון שכנהא דוגל במדינה יהודית שתשתרע "מנהר מצריים ועד נהר פרת", ברור ש"המשימה שנטל על עצמו אינה פשוטה. כהנא מאמין שבמוקדם או במאוחר יכירו היהודים באיום הנורא שמציב "הסרטן הערבי", והוא מצידו מביח לעשות כל דבר, כדי לורו את התפתחות המודיעות הזאת. כהנא זכה בבחירות בכ־4,000 קולות.

השורש השלישי של אמונת הימין ב"ניצחונם, הוא הביטחוני־כלכלי. מייצגו ה"נאמן הוא יוסף ("יוספלה") טבנקין, איש עין־חרוד מאוחד. הצורך בסיפוח, בהתנחלות ובמדיניות של יד־חזקה מבוססת, ב"מיקרה הזה, על נימוקים "קרים" של ביטחון לאומי. הזרם שמייצג טבנקין לא התמודד בבחירות לכנסת העשירית. אך יש לו נציגים נאמנים במימסד הכלכלי הישראלי ובשתי המפלגות הגדולות. כאלה הם יוצאי אחדות־העבודה שבמערך — אשכים כשושנה ארבל־אלמוליקו, דני רזוליו ומזכיר הקיבוץ המאוחד שנבחר לכנסת, יעקב צור. כאלה הם גם "יוצאי תנועת־העבודה" שהגיעו לליכוד, כאריאל שרון ואמנון לין, או מייצגי אינטרסים חשובים של חברות־נשק ואקדמאים בתי